

Årsrapport 2017

risikokurset for ungdom 18pluss

«Rotfestet dypt i vår natur, dypt i enhver av oss, er vågelystens ånd. Men ulykken rammer den som ikke er forberedt».

Fridtjof Nansen

INNHold

- 1.0. Prosjektet 18pluss
- 2.0. Målgruppa
- 3.0. Oversikt over dødsfall siste år
- 4.0. Administrasjon
- 5.0. Årets kurs
- 6.0. Aktivitet
- 7.0. Gjensidige forsikring
- 8.0. Budsjettrammer
- 9.0. Oppsummering og utfordringer

Trafikksikkerhetstiltaket 18pluss

18pluss og Trafoen er to av Vest Agder Fylkeskommunes trafikantrettede tiltak. Trafoen har eksistert siden 2005, 18pluss siden 2006. Trafoen er en bygning med filmer knyttet til et pedagogisk opplegg, mens 18pluss er et modulbasert kurs, der Trafoen er den ene modulen. Skadestedsbehandling og Banekjøring med bil er de andre.

Bakgrunnen for prosjektet var den nasjonale handlingsplanen for trafikksikkerhet 2002-2011.

1.3.3. :«*Unge og uerfarne trafikanter er mye mer utsatt for ulykker enn eldre og mer erfarne trafikanter*»,

4.6.: «*Aldersgruppen 17 – 25 år er sterkt overrepresentert blant drepte og hardt skadde i trafikken*»

Fra oppstarten i 2006 har det vært gjennomført totalt 92 kurs, de siste fem årene har det vært budsjettet med 10 kurs årlig. Det totale antall deltakere på hvert kurs er inntil 18.

18pluss går et skritt lenger enn Trafoen, der følelsene stimuleres i større grad. 18pluss kurset er praktisk, og ungdommene dras med gjennom handlinger der de opplever situasjoner fysisk.

De møtes ved ankomst i klasserom, der de risikovurderer seg selv etter en skalering. De deles deretter inn i tre grupper a maksimum seks stykker. Målet er å få gruppen blandet med tanke på hvilken type risikotager man selv mener man er. Gruppene ruller så mellom tre poster, banekjøring, skadested og Trafoen. Det brukes 75 min på hver post.

Vi ønsker ingen belæring og ingen pekefinger. Respekt, anerkjennelse og likeverd er viktig for oss. Formålet er at den enkelte deltaker skal få en dypere kunnskap om sin egen risiko for å havne i en trafikkulykke, gjennom å få noen opplevelser i de praktiske øvelsene.

18pluss har en egen nettside <http://18pluss.no/> og en Facebook side der man ønsker daglig aktivitet, <https://www.facebook.com/18pluss.no/>

Ungdom er målgruppa

Målgruppa til 18pluss er ungdom mellom 18-25, som har sertifikat klasse B.

I Norge har vi systematisk Trafikksikkerhetsopplæring helt fra barnehagealder og frem til og med ungdomsskolen.

Den obligatoriske opplæringa for alle slutter den dagen vi får førerkortet. Dette er et tankekors når vi vet at de 10 farligste årene i trafikken er årene mellom 15 og 25 år. I denne perioden er trafikkulykker hovedårsaken til død og alvorlig skade.

Vi har likevel sett en positiv utvikling på antallet drepte og skadde i denne aldersgruppa de siste årene.

18pluss kommer inn i en tid der målgruppen ikke nåes av noe spesifikt trafikksikkerhetstilbud. De er ferdige med kjøreopplæringen, og ute av videregående skoler. De er ferske sjåførere med lite erfaring, og de er de største risikotagerne. Guttene er mer utsatt enn jentene, og har ofte dårligere impuls kontroll.

Statistikk viser at ungdom mellom 16-25 år fortsatt er overrepresentert i trafikkulykker, selv om gruppa 45-60 år er den gruppa som viser seg har vært stabil og heller økende siste tiår.

Ungdom med ferskt førerkort har 40 ganger høyere risiko enn gjennomsnittsbilisten for å havne i en møte- eller utforkjøringsulykke ifølge Trygg trafikk. Ungdom på bygda har samtidig 5 ganger større risiko for å havne i trafikkulykke enn ungdommen i byen har.

Oversikt over dødsfall siste år

I 2011 døde det tre ungdommer i Agder i den aktuelle aldersgruppen, to i Vest- og en i Aust-Agder. Alle var menn. Det var to utforkjøringer og en møteulykke.

I 2012 døde to menn i den aktuelle aldersgruppen i Agder, begge i Vest-Agder, begge var utforkjøringer.

I 2013 døde to personer i den aktuelle aldersgruppen, en mann og en kvinne, begge i Aust-Agder. Kvinnen var passasjer i den ene bilen som kjørte ut. Sjøføren av bilen var en ung mann.

Mannen som døde var sjåfør i en lastebil som veltet. Han ble påkjørt og drept av et vogntog etter velten.

I 2014 hadde vi en dødsulykke i den aktuelle aldersgruppen i Agder. En ung mann døde etter en utforkjøring i Vest-Agder.

I 2015 var det tre dødsulykker i den aktuelle aldersgruppen i Vest-Agder, to menn og en kvinne, alle var singel- og utforkjøringsulykker. Det har vært en dødsulykke i Aust-Agder i aldersgruppen, det var en scooterulykke.

I 2016 var det tre dødsulykker i den aktuelle aldersgruppen. To i Vest-Agder, begge menn, den ene på moped, den andre på ATV. I Aust-Agder døde en 20 år gammel gutt etter en utforkjøring.

(Tall hentet fra ATL/dødsulykker)

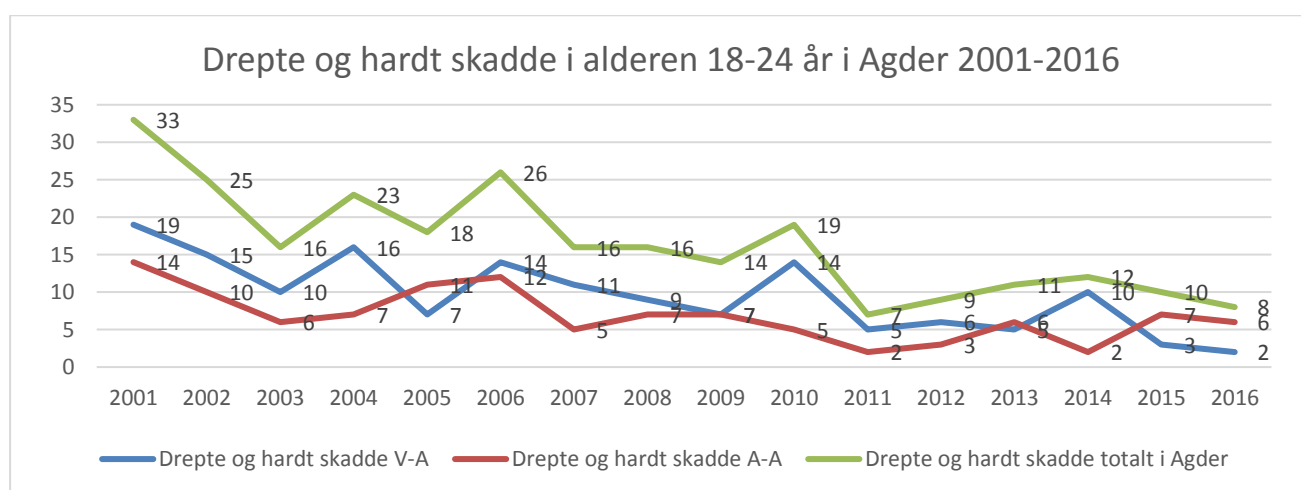
I 2013 døde 187 personer, 18 % var i alderen til målgruppa.

I 2014 døde 147 personer, av disse var 13 % i vår målgruppe.

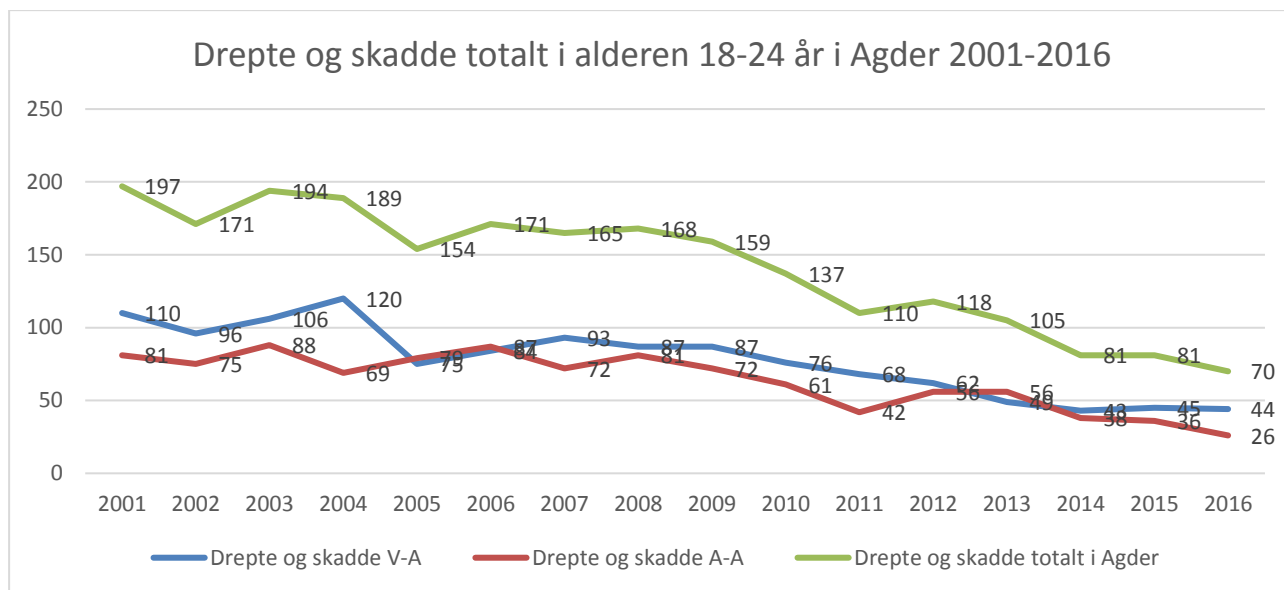
I 2015 døde 117 personer, av disse var 14 % i vår målgruppe.

I 2016 døde 135 personer, av disse var 18 % i vår målgruppe.

(Tall hentet fra SSB)

(Tallene til kurven er hentet fra tallene i SSB's tabell veitrafikkulykker med personskaade)

(Tallene til kurven er hentet fra tallene i SSB's tabell veitrafikkulykker med personskaade)

Antall drepte i trafikkulykker er halvert i løpet av en 10-årsperiode. Antall hardt skadde i vår aldersgruppe er også gått ned.

Vi ser likevel at andelen ulykker med hardt skadde uavhengig av alder ikke er redusert siden 2011 i Agder.

I NTP-perioden fra 2018 til 2029 er det et ambisiøst delmål som innebærer 60 prosent reduksjon av drepte og hardt skadde de neste 15 årene. I 2030 skal det være maksimalt 350 drepte og hardt skadde i Norge. I Agder skal ikke dette tallet være høyere enn 22.

I strategiplan for trafikksikkerhet for Agderfylkene 2018-2029 blir det sagt at barn og unge skal vektlegges særlig. Hovedmålet er at barn og ungdoms sikkerhet skal prioriteres i vegplanleggingen. Barn og ungdoms meninger skal også kunne komme til uttrykk i relevante saker.

Arbeidet med trafikksikkerhet er forankret i Nasjonal transportplan for perioden 2018 – 2029 og Stortingsmelding 40 om trafikksikkerhetsarbeid (2015 – 2016).

Trafikksikkerhetsarbeidet følges opp gjennom Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg for perioden 2018 – 2021. Planen skal gi en samlet fremstilling av hvordan de ulike aktørene i trafikksikkerhetsarbeidet sammen skal bidra til å sikre at vi er på rett kurs. Som en del av strategiplanen skal det utarbeides en tiltaksplan som konkretiserer hvordan vi skal nå målene i strategien.

Administrasjon

Det har vært avholdt 6 møter med styringsgruppa i 2017.

Det har vært en endring i gruppa ila året, der Johan Mjåland, Statens veivesen Vest-Agder, er blitt pensjonist. Han er blitt erstattet av Dagfinn Fløystad.

Styringsgruppa består nå av:

Navn	Virksomhet
Egil Strømme	Vest-Agder fylkeskommune
Vidar Ose	Vest-Agder fylkeskommune
Dagfinn Fløystad	Statens veivesen Vest-Agder
Arild Nærum	Statens veivesen Vest-Agder
Ole Rath	Trygg trafikk Vest-Agder
Inge Sørhaug	Daglig leder Skandinavisk Trafikksenter
Anette Risvand Fossheim	Veileder Trafoen, sekretær
Marit Bech Olsen	Leder 18pluss/Trafoen, sekretær

Instruktører 2017:

Marit Bech Olsen
Leder 18pluss/Trafoen

Anette R. Fossheim
Veileder Trafoen

Peter Zaar
Modulansvarlig banen

Morten Bech Olsen
Modulansvarlig skadested

Carina Bech Jahnsen
Instruktør Trafoen

Eivind Jensen-Tveit
Instruktør Trafoen

Ingeborg Skretting Hasli
Modulansvarlig banen

Ungdomsinstruktørene i 2017:

Terje Smith Homme

Mathilde Lidi Kvåle

Glenn Erik Jakobsen

Susanne Stein

Aasmund Nikolaisen

Camilla Bjørnes

Benjamin Tørresen Eikeland

Tre av instruktørene våre har hatt sine siste kurs dette året. En instruktør har sluttet grunnet graviditet, en grunnet studier og en grunnet oppnådd alder i tiltaket. Vi sier tusen takk for følge til Lene Langeland, Sara Have Nodeland og Benedicte Watne Olsen.

To nye instruktører er kommet inn, velkommen til Camilla Bjornes og Benjamin Tørressen Eikeland.

Vi har også i år hatt to samlinger med instruktørene utenom kursene. Disse samlingene er obligatoriske for instruktørene.

Den første samlingen hadde vi 1.april, rett før kursene startet opp, som en kick off. Instruktørene ble delt inn i tre grupper og rullerte mellom tre stasjoner.

Denne gangen ønsket vi at alle instruktørene fikk en gjennomgang i Trafoen med de nye filmene. Trafoen ble gjennomført som vi alltid gjør, ingen shortcut. Alle fikk en oppfriskning i risikofaktorer i trafikken, og de nye filmene gjorde inntrykk, selv på instruktørene som jobber i tiltaket.

De to andre stasjonene var på banen, der vi delte rettstrekk og glatt sving. Her ble prosedyrer gjennomgått og kunnskap delt. Vi har i år fått ny bil på banen, og har nå to.

Siste samling i år var 4.november. På denne samlingen ønsket vi å sette fokus på kommunikasjon. Dette valgte vi på grunnlag av evalueringene som deltakerne har gjort på årets kurs. Vi har fått flere tilbakemeldinger på at kommunikasjonen kunne vært bedre; oppgaver er blitt misforstått eller ikke forstått i det hele tatt.

Denne gangen leide vi inn foreleser Tor Åge Eikerapen. Han er psykolog og arrangerte en workshop med kommunikasjon som tema. «Hvorfor forstår de ikke hva jeg sier». Tilbakemeldingene fra instruktørene var at dette hadde vært den beste temadagen som har vært.

Vi vil sammenfatte noe av stoffet vi jobbet med, og jobbe videre med dette i samlinga til våren.

Kvelden og sesongen ble avsluttet på Gladkjøkkenet, der vi også i årets teambuildingsdel måtte samarbeide om å løse oppgaver. Oppgavene denne gangen var en firerretters middag som kunne nytes sammen etter at jobben var gjort.

Årets kurs

Det har vært avholdt 10 kurs totalt i 2017, det første i april og det siste i oktober.

Kursdato	Antall deltakere	Kommuner representert
8.april	17	Kristiansand, Vennesla, Søgne, Hægebostad, Audnedal, Farsund Arendal, Tvedestrand, Evje og Hornnes
22.april	12	Kristiansand, Søgne Arendal, Birkenes, Grimstad
9.mai	17	Kristiansand, Søgne, Mandal, Lindesnes, Marnardal Grimstad, Evje- og Hornnes, Bygland Her var deltakerne fra GE Healthcare og lærlinger på bilfag i Vest-Agder
30.mai	17	Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Kvinesdal Arendal, Valle, Iveland Sør Varanger/ Hemnes
10.juni	17	Kristiansand, Vennesla, Mandal, Flekkefjord, Farsund, Kvinesdal, Marnardal Arendal, Grimstad De fleste deltakerne var fra Nullvisjonsprosjektet
27.juni	15	Kristiansand, Søgne, Songdalen Arendal, Grimstad, Lillesand, Risør
22.august	16	Kristiansand, Flekkefjord, Audnedal, Åseral Birkenes, Evje og Hornnes
12.september	20	Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Mandal, Lyngdal Birkenes, Iveland, Lillesand
23.september	18	Kristiansand, Søgne, Vennesla Arendal, Lillesand, Evje og Hornnes, Åmli
7.oktober	13	Kristiansand, Vennesla, Mandal, Flekkefjord Risør, Fyresdal

I snitt i år har vi hatt 16,2 deltakere på kurs. Alle kursene har vært fulle på kursdagen, de fleste overbooket. At noen ikke møter av ulike årsaker ser jeg ikke at vi kan gjøre noe med.

Totalt meldte 38 påmeldte avbud av ulike grunner. Alle de som ga beskjed på forhånd ble erstattet med nye deltakere. Dette tallet var 77 i 2016. I fjor meldte mange flere seg på lang tid i forveien, og hadde dermed kanskje til og med glemt at de hadde meldt seg på. I år har påmeldingene kommet mye mer opp mot kurstidspunktet.

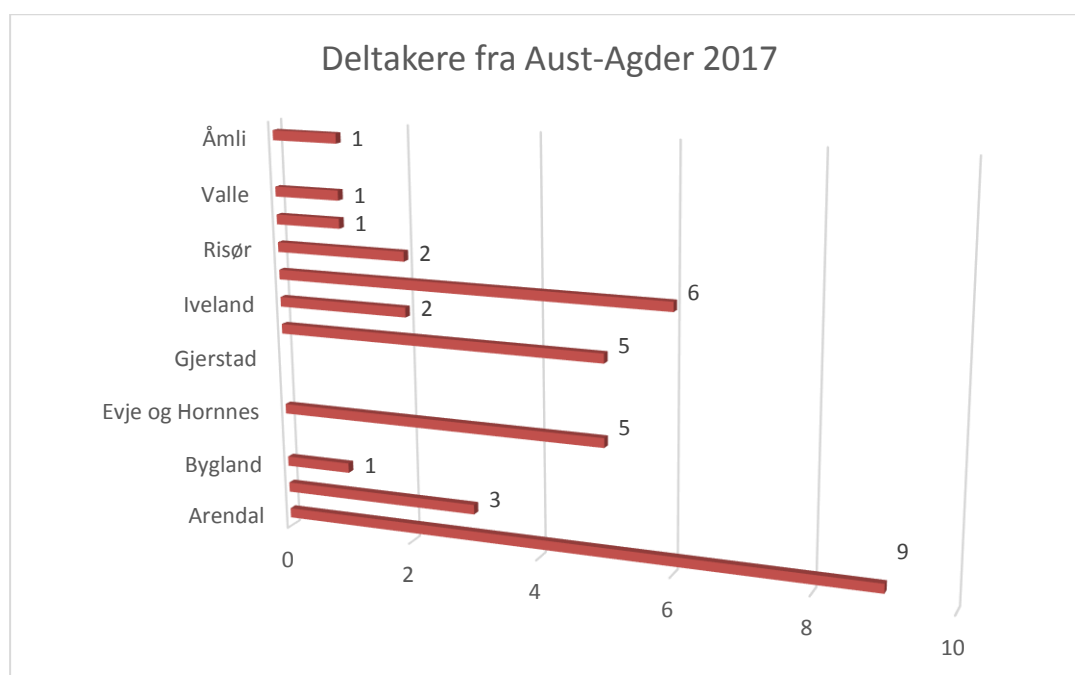
Totalt har det vært deltakere fra 11 av 15 kommuner i Aust-Agder, og fra 14 av 15 kommuner i Vest-Agder. Tallene i 2016 var 8 av 15 i Aust-, og 12 av 15 i Vest-Agder.

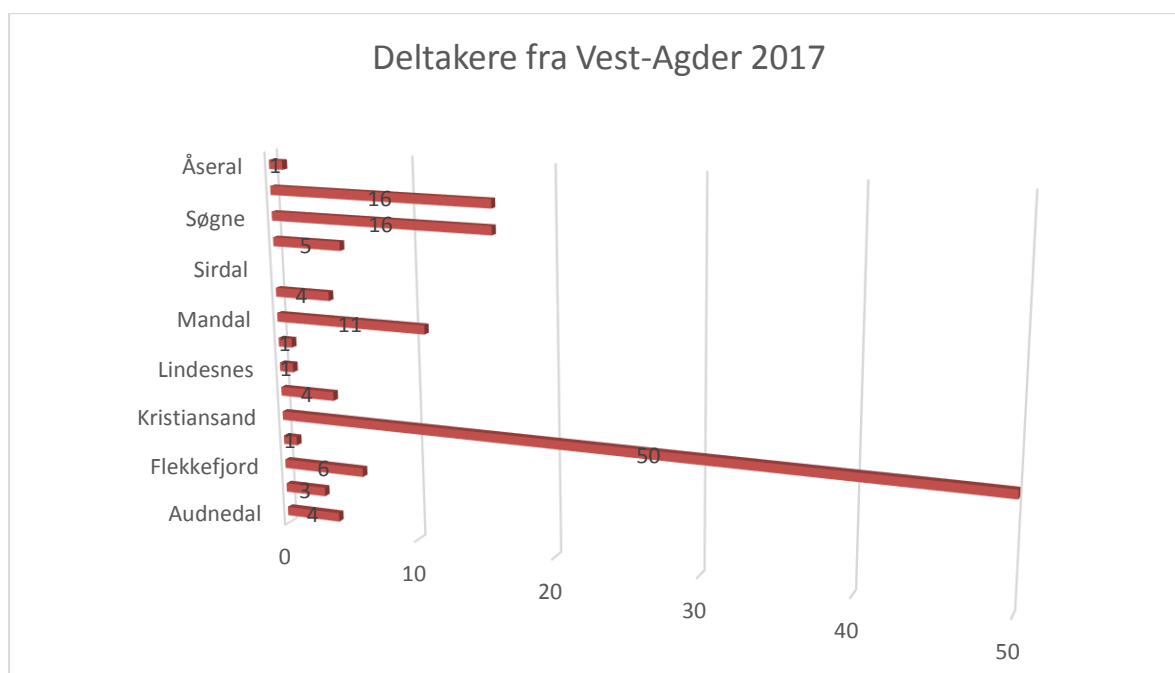
76 % av deltakerne har vært fra Vest-Agder, i 2016 var det 81 %.

24 % har vært fra Aust-Agder, i 2016 var det 15 %.

Total kursdeltakelse siden oppstart i 2006

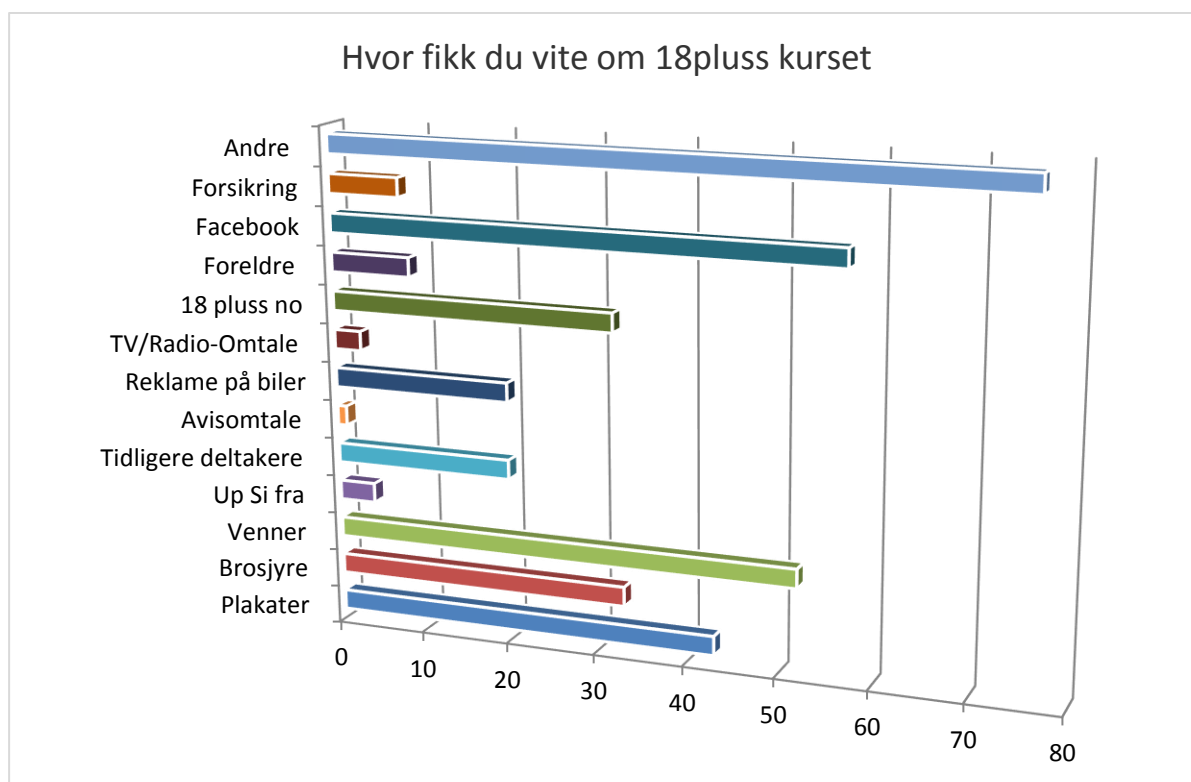
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall kurs	3	5	5	6	5	7	10	10	11	10	10	10
Antall deltakere	61	63	74	87	88	117	139	173	182	175	164	162

Kurven under viser i hvilken sammenheng deltakerne har fått informasjon om 18pluss. Deltakerne kan krysse av på flere av alternativene.

I 2017 har deltakerne svart følgende:

Informasjon om kurset fra andre, venner og fb gir høyest score. Under punktet «andre» er det skolebesøkene som de fleste oppgir som kilde.

Aktivitet

Ferdigstilling av nye filmer:

Starten på året var preget av høy aktivitet for å ferdigstille de nye filmene i Trafoen. Mange av instruktørene bidro på ulike måter, fra å være skuespiller, statist, håndlanger og sjåfører. 2.februar holdt vi premiefest der alle som hadde bidratt på en eller annen måte var invitert. Her var også våre eiere, styringsgruppa og politikere invitert. I forkant måtte alle gjennom Trafoen for å få utløst billett til festen. Det var uten unntak gode tilbakemeldinger på filmene, og enkelte av gruppene hadde noen tøffe følelsesmessige opplevelser under visningen. Det var spesielt flott at alle de fire som var initiativtakere til oppstarten av Trafoen kunne være tilstede, og ga så gode tilbakemeldinger på det nye produktet.

Det har vært viktig å være tro mot konseptet når filmene nå ble skiftet ut, noe vi bestemt mener vi har klart.

Nyttårsaksjonen:

Årets Nyttårsaksjon var 5.januar. I Agder-fylkene er det lang tradisjon for å arrangere den årlige «Nyttårsaksjonen». Hensikten med Nyttårsaksjonen er å bevisstgjøre hver enkelt av oss. Vi står sammen for å bidra til bedre sikkerhet på veiene hvor vi alle ferdes.

Skolebesøk:

Vi har fortsatt tilbudet til alle ungdomsskolene i Kristiansand som har trafikk valgfag om å komme i Trafoen. For å gjøre logistikken lettere for skolene har alle fått tilbud om å komme med grupper på 12 i stedet for 6 elever pr gang. Dette gjør at store skoler får elevene igjennom på kortere tid. Vi har da kjørt grupper i Trafoen og sikkerhetshall samtidig, og byttet rundt så alle totalt bruker 2-3 timer hos oss. Dette krever flere instruktører, men vi ser at effekten er svært god, spesielt i denne gruppen elever som er så unge og har lite erfaring i trafikken. Evalueringene de skriver etter besøket er svært gode. Enkelte skoler klarer fortsatt ikke å komme til oss av ulike grunner. Vi har derfor vært ute på skolene som har ønsket oss, da ofte sammen med Nullvisjonene i den kommunen det gjelder.

For at lærerne skal vite hva de sender elevene til når de er hos oss har vi i flere runder invitert til gjennomgang i Trafoen også for de. Vi ønsker ikke å ha lærere og elever med i samme gruppe i Trafoen, men de har fått delta sammen med elevene i sikkerhetshallen.

Vi har deltatt på trafikksikkerhetsdager (TS-dager) på videregående skoler i hele Vest-Agder sammen med Nullvisjonen; Mandal, Flekkefjord, Søgne, Øvrebø, skolene i Lister regionen, Kvadraturen, Vennesla, Tangen og Vågsbygd.

Øvrebø vgs var hos oss på heldagsbesøk med to klasser, der vi delte gruppen i tre og rullerte mellom tre stasjoner; Trafoen, sikkerhetshall og praktisk trening i førstehjelp.

Vi har også hatt en midttime på KKG der vi informerte alle i kantina om 18pluss. Vanskelig å si noe om effekten av dette da det er vanskelig å få oppmerksomheten når ikke dette er styrt fra skolen.

Vi har hatt undervisning og presentasjon av 18pluss i enkelt klasser på skoler i Aust-Agder; Sam Eyde er besøkt totalt fire ganger. Her har vi hatt opplegg på tre timer med alle elvene i vg2 bygg, vg2 arbeidsmaskiner, vg2 anleggsmaskin mek og vg2 anleggsteknikk samt tungbillinja på Skarsbru. Vi hadde også alle lærlingene på bilfag tre timer i perioden de var inne på skolen. Bilfag lærlingene hadde vi sent på året, noe vi ønsker å endre på da 18pluss kursene var ferdige for året når vi var der. Det er vanskelig å få de til å melde seg på kurs når det er så lenge mellom presentasjon og mulighet for å ta kurset.

På Dahlske hadde vi en info for alle 3. klassene. Her var oppmøte dårlig da infoen i forkant var heller dårlig og det var frivillig å komme. Vi hadde også et besøk på Dahlske for 2.års elever sammen med SVV. Vi opplevde dette som litt bortkastet tid, da det var ren info om 18pluss og svært få av elevene hadde førerkortet så tidlig på skoleåret. De opplever da infoen som uaktuell for dem.

Møglestu vgs ambulansefaglinja, her hadde vi også i år en halv dag med risikovurdering og presentasjon av kurset. Opplegget vi har her fungerer svært bra og får gode tilbakemeldinger både fra lærere og elever.

Risør vgs ønsket samme opplegg som vi har hatt tidligere, men denne gangen var vi der sammen med SVV. Det fungerte greit da vi var tildelt hver vår tid, og ikke som ved andre besøk sammen der vi har fått litt tid av tiden satt opp til SVV.

Skolebesøk sammen med SVV viser seg å fungere heller dårlig når vi ser på påmeldinger i etterkant. Besøk sammen gir oss kun mulighet til kort info om kurset, og det er ingen tid til den pedagogiske biten der vi aktiviserer elevene og stimulerer til egen risikotenking.

Russebilkontroller:

Også dette året har vi deltatt og hatt opplegg under russebilkontrollene i begge fylkene. Det er et godt innarbeidet samarbeid mellom de ulike som deltar på disse dagene, og en fin plass å treffe mange av de ungdommene

som er på veien. På disse dagene fokuserer vi på kjøring i ruset tilstand, og kjøring når du er trøtt. De får praktisk prøve seg i en promilleløype og får samtidig info om muligheten de har for å ta kurset hos oss. I år var kontrollene lagt til samme uke, tirsdag i A-A og torsdag i V-A. Det var merkbart færre biler i V-A enn tidligere, og flere i A-A. Flere av bilene i A-A kom fra V-A, så dagen som var satt opp her passer helt tydelig dårlig i forhold til aktiviteten på skolene denne dagen.

Samling/kick off i Søgne:

Samlingen av russ og lærere som tidligere har vært avholdt på Rossfjord ble i år flyttet til Søgne.

Flere av TS-dagene for 2018 avtales allerede før eller på denne samlingen. Alle vgs skolene i V-A var representert. Her presenterte vi det vi kan tilby på TS dagen ved bruk av skaleringer og presentasjon/tilbud om 18pluss kurs.

Lærlinger:

I år er andre året der lærlingene på bilfag under opplæringskontoret Sør AS har 18pluss kurset som obligatorisk under utdannelsen. Samarbeidet har gått svært bra, de har meldt inn behov for plasser og vært flinke til å ikke binde flere plasser enn de trenger. Vi har også meldt ifra om noen ikke møter slik at dette er blitt fulgt opp.

Vi har jobbet aktivt med å få dette til også med opplæringskontoret for bilfag i Aust-Agder. Dette har tross flere møter ikke latt seg gjøre, og på sitt styremøte i november bestemte de seg for at de ikke kunne pålegge lærlingene dette. Det jobbes fortsatt med dette, men nå fra samferdsel og Trygg trafikk i A-A.

I V-A har vi hatt to møter med fylkesutdanningssjefen der trafikkopplæring til lærlingene i fylket har vært tema. I etterkant av disse møtene har det vært møte med flere av opplæringskontorene i fylket. Her var leder for bilfag opplæringskontoret Sør AS tilstede og fortalte om deres erfaringer med 18pluss kurset til sine lærlinger. Dette medførte at opplæringskontoret for tungebil og EBA ønsker å bli de neste til å sette 18pluss kurset som obligatorisk til sine lærlinger og mente dette gikk rett inn under HMS opplæringen. Det gjøres nå avtaler for kursåret 2018.

I desember ble 18pluss lagt frem for alle opplæringskontorene i V-A på deres halvårsamling på Bystranda. Det er pr i år ikke mulighet for å tilby alle lærlingene 18pluss kurs, men vi har plass til alle i Trafoen. Det er et mål at vi kan si vi er det første fylket til å gi alle lærlinger trafikkopplæring.

Hospitering / kursing:

I januar deltok leder og veileder på fagdag på UiA, der temaet var «Kommunikasjon som skaper holdninger» Det var flere interessante

foredragsholdere, og det er nødvendig med disse dryppene av fagpåfyll for å holde motivasjonen oppe.

I februar hospiterte leder og veileder i Trafoen på Mind senteret i Bodø. Besøket med styringsgruppa og Nullvisjonen i 2016 ga mersmak. Vi fikk observere og delta i gruppene som var på besøk, og fikk innblikk i hvordan de jobber. Pedagogisk sett er mye likt, men hos oss er fokuset mye mer trafikksikkerhet. Det ble klarere for oss under dette besøket.

Nytten av slik hospitering er stor, både for å bli bedre selv, men også for å klarere kunne se hva det er vi virkelig er gode på. Hos oss får (nå alle) deltakere en reminder av oppgaven de løser i Trafoen. Denne får de som en sms, noe ulikt når det gjelder tid etter besøk avhengig av gruppe. Vi er flinke med oppdatering av nettsider, noe som skaper aktivitet, og vi er superflinke på dokumentasjon og evalueringer fra alle deltakere på 18pluss og Trafoen.

Tre av de ansatte på Mind senteret tok invitasjonen fra oss, og besøkte oss i april. Også dette svært nyttig, da vår aktivitet blir sett på med andre øyne. De fikk delta på besøk fra 10.klasse, 18pluss kurs og klasse B elever. Vi avsluttet besøket med en tur i skjærgården fikset og tilrettelagt av vår kollega i Nullvisjonen. Her var også styringsgruppa og alle instruktørene invitert, og det var klar tilbakemelding fra nord at de misunte oss det unge og aktive arbeidsmiljøet. De er få ansatte på Mind senteret, og alderen må sies å være forholdsvis høy.

I april deltok vi på Trygg trafikk sin konferanse i Oslo, der temaet i år var «Med hodet på rett sted» Dette er også en flott arena for nettverksbygging.

I juni hadde vi en dag med opplæring på Fb/sosiale medier med coach fra 07 media. Vi føler vi henger bra med her, men ser at det er uendelig mye mer vi kan lære oss. Å finne tid til dette har vært vanskelig dette året.

Politiet / Friomsorgen / Kriminalomsorgen:

Det har vært en økning i besøk fra alle de ovennevnte dette året.

Samarbeidet med friomsorgen og kriminalomsorgen fungerer bra, men vi ser at ikke alle de som er meldt inn møter.

Vi besøkte selv kontoret deres i vår og fikk en fin innføring i systemet de jobber i. De ansatte har også selv vært her og gått igjennom Trafoen.

Ungdommene fra politiet krever litt mer arbeid, både med innkalling og oppfølging av avtalen samt tilbakemelding til bestiller. Leder og veileder bytter på selve gjennomgangen i Trafoen, men veileder i trafoen har hovedansvar for resten.

Vi har i år også hatt en gruppe ungdommer fra Finnmark konfliktråd. De kom ned med fire ungdommer og vi laget da et heldagstilbud til disse. Tilbudet fikk svært gode tilbakemeldinger både fra ansatte og ungdommene selv.

Ungdommene var da i Trafoen, kjørte på banen, var i sikkerhetshall og fikk med seg demo på bane med bremselengde og situasjon med stor og liten bil.

Arrangementer / stand:

18pluss deltok for første gang på Arendalsuka i år. Det har vært snakket om dette tidligere, men flere forhold har gjort at vi har takket nei. Vi hadde i forkant i år hatt et møte med SVV for å høre om muligheten til å stå som en del av deres stand. Dette lot seg gjøre, og vi utfylte hverandre godt med aktivitet og informasjon på standen.

Leder var også en av debattantene en av dagene der temaet var «Hvem er den sikre sjåføren.»

Vi har i år vært med å arrangere trafikksikkerhetsdager for to ulike idrettsklubber i distriktet.

I mars hadde vi en kveld sammen med Fløy II, Ufo og Gumpens Auto.

I mars gjentok vi opplegget, men da med Ril, Ufo og G-bil.

På disse kveldene treffer vi mange i målgruppen for 18pluss, og deres foreldre.

Vi har også hatt møte med et par av de andre bilforhandlerne i Sørlandsparken, da med mål å få tak i lærlingene deres til 18pluss kurs.

18pluss hadde også et innlegg på Kantineringen sin samling i mars. De hadde lagt inn tema om trafikksikkerhet, og ønsket info om tilbudene som finnes.

Presentasjon i utvalg:

18pluss og Trafoen ble lagt frem som en sak da TS gruppa i begge fylkene hadde lagt møtet sitt til Skantraf. Flere var nye siden tiltakene ble presentert sist i Vest-Agder. For deltakerne fra Aust-Agder var det meste nytt. Det ble gitt mulighet til en gjennomgang i Trafoen for de som ønsket dette etter møtet. TS gruppene i Agder slås nå sammen og har utarbeidet en felles strategiplan for trafikksikkerhet i Agder.

Tiltakene våre ble også lagt frem på nytt i HKU i november .

I forbindelse med planleggingen av en fagdag sendte vi en forespørsel til Helsefagutdanningen på UiA med spørsmål om trafikkulykker i et folkehelseperspektiv. Svaret var at deres kunnskap rundt dette var veldig begrenset. Etter et besøk i Trafoen er avtalen at 18pluss blir obligatorisk i studiet Folkehelsearbeid, bachelorprogram. Vi vil i etterkant av kursene holde en oppsummering på UIA med tittel; «Atferdsendring og motivasjon. Evaluering av 18pluss kurs». Vi jobber videre med muligheten for at folkehelsestudenter kommer hit i praksis og at arbeidet vårt kan være utgangspunkt for en bachelor- eller masteroppgave i fremtiden.

Sosiale medier / media:

Facebook siden og nettsiden er nr 2 etter «andre» der ungdommene finner oss. Vi legger ned litt arbeid i oppdatering og aktivitet på sidene, og har tro på at dette fortsatt vil virke positivt. Vi har fortsatt like mange menn som kvinner som liker fb siden, og 60 % av likere er i alderen 18 til 24 år. Når det gjelder aktivitet på siden så er de i alderen 35-44 de som er mest aktive. Dette gjenspeiler samfunnet ellers, der nettopp de i denne aldersgruppen er de som oftest legger igjen «spor» ved å trykke «liker».

Vi er omtalt i et innlegg i Agderposten i forbindelse med Arendalsuka:

<http://www.agderposten.no/nyheter/derfor-er-disse-best-bak-rattet-1.2078723>

Det var også et innlegg i Fædrelandsvennen i forbindelse med trafikkdagen til Fløy: <https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/zomyK/Vil-bli-best-pa-banen-og-pa-veien-Her-far-Erik-17-promilleerfaring>

N247 har hatt god dekning på aktivitet som har med trafiksikkerhet å gjøre, her er et fra en av trafiksikkerhetsdagene som er blitt arrangert i år der 18pluss deltok: <http://www.n247.no/?nyhet=5376>

Logoen vår:

Vi har i år fått laget to produkter med logoen vår på. Disse brukes som giveaways på kurs, stands og besøk ute. Vi har i tillegg fått refleksvester sponset av Gjensidige som gis til alle kursdeltakere etter endt 18pluss kurs.

Gjensidige forsikring

Gjensidige forsikring gir fortsatt deltakerne på 18pluss kurset gode forsikringsfordeler etter kurset.

Måten det skjer på er at den enkelte deltaker på kurset må bekrefte eller avkrefte skriftlig om selskapet får lov til å kontakte dem etter kurset. De aller

fleste deltakerne krysser ja på spørsmål om de ønsker å bli kontaktet i ettertid.

Listen over deltakerne som vil ha kontakt bli sendt pr mail til selskapet dagen etter avholdt kurs. Det er også fullt mulig for deltakerne å selv ta kontakt med selskapet, og det blir ved oppstart av hvert kurs gitt en kort informasjon om tilbudet selskapet har, og hvordan de selv kan kontakte selskapet.

Vi er veldig fornøyd med at vi fortsatt har Gjensidige med oss, og vi håper at denne avtalen kan fortsette. Evalueringene etter kursene sendes også til representant i Gjensidige slik at de kan følge med og selv se hva deltakerne synes om kurset.

Vi har i år, for første gang, prøvd oss på en brukermåling på sms. Det ble gjort på den måten at vi sendt sms til alle tidligere deltakere på 18pluss kurs i årene 2012-2016. Vi ønsket å få en tilbakemelding på om det har valgt å bruke forsikringsfordelen.

De fikk to enkle spørsmål, der det ene var om de hadde brukt forsikringsfordelen?

easyQuest

Har du brukt forsikringsfordelen etter 18pluss kurset?

☐ Ja

☐ Nei

Har du vært i en trafikkulykke etter at du deltok på 18pluss kurset?

☐ Nei

☐ Ja, uten personskade

☐ Ja, med personskade

Bildet de fikk på sin tlf

Totalt 820 spurte, alle deltakerne i årene 2012-2016. 307 svarte, noe som tilsvarer 37 %. Undersøkelsen ble sendt ut på sms og var åpen i 6 dager fra 25.-30.11.2017. 93 % av de som svarte svarte utsendelsesdagen.

Har du brukt forsikringsfordelen:

Ja 133 stk, tilsvarer 43 %

Nei 174 stk, tilsvarer 57 %

Av de som har svart har 43 % av deltakerne på 18pluss kurs i årene 2012-2016 benyttet seg av forsikringsfordelen de får ved å ta kurset. Fortsatt kan flere av dem ta i bruk fordelene på et senere tidspunkt. Vi kan ikke se hvem som har benyttet fordelene, og vi vet ikke noe om når de tok kurset. Spørsmålet ble stilt fordi vi ønsket en føler på hvor mange som benytter fordelene. Om dette er representativt for gruppen som helhet i årene 2012-2015 betyr det at forsikringsselskapet/forsikringsselskapene kan ha fått ca 350 nye forsikringskunder etter 18pluss kursene.

Budsjettrammer

Budsjettrammene fra fylket var i 2017 på 1,5 millioner kroner. Budsjettet er beregnet for totalt 10 kurs.

Det blir ved årsslutt sendt regning til de kommunene som har hatt deltakere på kurs i. Regningen sendes med en anmodning om betaling, der en ber om 500 kr. pr. deltaker fra den aktuelle kommune. Navn på deltaker, adresse og kursdato blir oppgitt.

I 2016 var det 9 av 12 kommuner i Vest-Agder som betalte regningen de fikk. Dette er en økning fra året før da 6 av 13 kommuner som fikk regning betalte. Det er fortsatt de store kommunene nærmest oss som har valgt å ikke støtte prosjektet ved å betale regningen. Det er også her de fleste deltakerne kommer fra. Den største kommunen, med flest deltakere, og som startet prosjektet, har valgt å ikke betale. Denne kommunen har heller ikke Nullvisjon etablert.

Det jobbes med et kontraktforslag mellom fylket og kommunene.

I Aust-Agder betalte 5 av de 8 kommunene som mottok regning. Dette er omtrent som året før.

Så lenge det ikke finnes noen skriftlig avtale om støtte fra kommunene, er det vanskelig å få pengene inn.

Oppsummering og utfordringer

Det er brukt 747 instruktørtimer i 2017, det er som året før.

Alle kursene i 2017 har vært fulle. Ved meldt frafall har plassen blitt fylt opp, men frafall ved fremmøte har ført til at vi har hatt 1,8 plasser ledig pr kurs.

Snittalderen på deltakerne i år har vært 20 år og 1 mnd., noe høyere enn i 2016. I snitt har de hatt lappen 1 år og 2 mnd.

73 % av deltakerne har hatt egne biler, noe lavere enn fjoråret.

37 % av deltakerne i 2017 har hatt trafikkuhell etter de fikk lappen, dette er en økning på 7 % fra 2016.

19 % av ulykkene medførte personskader hvor sjåføren selv ble skadet.

Ingen av ulykkene hadde ført til skader av andre enn sjåføren selv. Ulykker med personskade har en økning på 3 % fra året før.

Det som viser seg å være god markedsføring, er besøkene ut til skoler, bedrifter og arrangement. Det å kunne snakke trafikksikkerhet, og å ha noe konkret å tilby, som et verktøy for å prøve å få tallene på drepte og hardt skadde ned, synes å bli tatt godt imot. Plakater og flyers synes, men kan ikke på noen måte erstatte den direkte kontakten. Metodene vi bruker med skaleringer og stor grad av aktivitet fra tilhørerne, gjør at vi lett får oppmerksomheten.

Det er spennende tider vi går i møte. Dersom opplæringskontorene nå velger å ta 18pluss og Trafoen i bruk slik de ønsker, vil kursplassene være nesten fylt av de som har det obligatorisk. Dette vil tvinge frem en diskusjon om veien videre.

Vi gleder oss til jobben med å bidra til økt trafikksikkerhet i Agder også i 2018.

Desember 2017
Marit Bech Olsen